



عنوان

راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی در آموزش و پرورش

۱- سیما اهل شاخه ۲- محمد صنوبری

۱- کارشناسی ارشد، مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دزفول، دزفول، ایران

Email: (monashakhi@gmail.com)

۰۹۳۸۱۲۶۷۲۸۸

۲- گروه علوم تربیتی، واحد دزفول، دانشگاه آزاد اسلامی، دزفول، ایران

Email: (Senobar364@gmail.com)

۰۹۱۹۵۰۵۲۹۸۹

چکیده

پژوهش حاضر با عنوان " راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی در آموزش و پرورش " انجام شده و تحقیقی توصیفی از نوع پیمایشی است . این پژوهش به لحاظ هدف کاربردی و به لحاظ زمان مقطعی میباشد. جامعه آماری تحقیق را مدیران مدارس شهر اهواز مشتمل بر ۳۸۰ نفر ، اساتید حوزه مدیریت و برنامه ریزی آموزشی دانشگاه های شهر اهواز مشتمل بر ۱۵ نفر، مدیران عالی آموزش و پرورش در شهر اهواز مشتمل بر ۳۵ نفر تشکیل می دهند. حجم نمونه مدیران مدارس شهر اهواز با استفاده از جدول کرجسی-مورگان (۱۹۹۰) برابر با ۱۷۹ نفر به دست آمد. شیوه نمونه گیری از مدیران مدارس شهر اهواز به صورت سهمیه ای (بر مبنای جنسیت) بود. حجم نمونه و از مدیران عالی آموزش و پرورش شهر اهواز و اساتید حوزه مدیریت و برنامه ریزی آموزشی با استفاده از جدول کرجسی-مورگان (۱۹۹۰) به ترتیب برابر با ۱۴ و ۳۲ نفر تعیین شدند. شیوه نمونه گیری از این دو گروه (به دلیل عدم دسترسی آزادانه محقق به آنها) به صورت در دسترس بود. پس تنها کسانی انتخاب شدند که مایل به همکاری و در دسترس بودند. ابزار جمع آموری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته " راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساخت های آموزش و پرورش " شامل ۲۳ گویه تحت نظر کارشناسان، اساتید، مدیران و صاحب نظران حوزه اقتصاد آموزش و تامین مالی جمع آوری شد. روایی صوری آن تحت نظر متخصصین این حوزه و پایایی آن آلفای کورنباخ ۰/۸۳ محاسبه شد. در این پژوهش علاوه بر استفاده از روش های آمار توصیفی در بخش آمار استنباطی از آزمون t تک نمونه ای و آزمون رتبه بندی فریدمن استفاده شد. نتایج نشان داد: راهکارهای پیشنهادی در را به عنوان راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی، موثر تشخیص و مورد تایید قرار داده اند.

کلید واژه ها: بخش خصوصی، تامین مالی آموزش و پرورش، طرح های زیر ساختی آموزش و پرورش

۱. مقدمه

امروزه تامین منابع مالی آموزش و پرورش در سراسر جهان خصوصاً در کشورهای در حال توسعه با بحران جدی رو به رو است. زیرا از یکسو افزایش تقاضا برای آموزش از طریق رشد سریع جمعیت گرایش خانواده ها به فراهم کردن تحصیلات برای فرزندان خود، درآمد نسبتاً بیش تر باسوادان و افراد با تحصیلات بالا نسبت به سایر افراد جامعه و نیز تأکید بر برخورداری از حقوق اجتماعی از



طرف دیگر پدیده جهانی شدن رشد روزافزون فناوری اطلاعات و کاربرد و استفاده آن در زندگی روزمره و مهم تر از همه این محدودیت منابع مالی و کسری ساختاری بودجه در نظامهای آموزشی این معضل را حادتر نموده است.

آموزش و پرورش ایران نیز در مواجهه با تقاضای روزافزون شهروندان برای آموزش کیفی و کافی با کمبودهای شدید در زمینه تامین مالی و نا کارایی در صرف منابع مالی اندک روبروست که خود به چالشهایی اساسی مانند عدم پوشش تحصیلی صد درصدی، زیرساختهای ناکافی و غیر استاندارد کیفیت پایین عناصر آموزشی منجر شده است. نتایج این پژوهش نیز نشان می دهد که صاحب نظران نبود آزادی انتخاب و ناکارایی در صرف منابع مالی را به عنوان اصلی ترین مسئله آموزش و پرورش تلقی کرده و اجرای قراردادهای مدیریتی را به عنوان مهمترین مکانیسم برای حل این مشکل عنوان نموده اند (شعیمی و رحیمی، ۱۳۹۸).

دولت ها همواره با منابع مالی محدود مواجه اند و لازم است تا برای تامین نیازهای کشور به دنبال منابع جدید مالی باشند. یکی از این منابع مشارکت دادن بخش خصوصی در تامین مالی و مدیریت آموزش و پرورش است تا بتواند به چالش های اساسی خود در زمینه پوشش تحصیلی، نوسازی زیرساخت ها، دسترسی به گروههای هدف و حاشیه ای، اجرای عدالت اجتماعی، ایجاد زیرساخت های جدید و پی ریزی سیستم آموزشی جدید و جبران کسری بودجه پاسخ دهد. «این فشارها تمایل دولت ها به بسیج سرمایه خصوصی را برای سرمایه گذاری (در آموزش) برمی انگیزاند. مشارکتی که از ساختار درستی برخوردار باشد می تواند منابع بخش خصوصی، محلی، منطقه ای و بین المللی را که بلا استفاده مانده است و در جستجوی سرمایه گذاری هستند بسیج نماید» (بانک توسعه آسیایی، ۲۰۰۸)

مساله دیگری که لزوم اهتمام دولت به جستجوی منابع تامین مالی غیر دولتی را به وجود می آورد وجود تقاضای اضافی است. تقاضای اضافی برای آموزش و پرورش غالباً هنگامی به وجود می آید که ظرفیت مدارس دولتی کمتر از تعداد دانش آموزان است؛ یعنی گزینه تحصیل در یک مدرسه رایگان یا کم هزینه دولتی برای همه فراهم نیست. اگر منافع خصوصی آموزش زیاد باشد (مثلاً به علت دستمزدهای بالاتر برای تحصیلات بیشتر)، بسیاری از کسانی که به مدرسه دولتی راه نیافته اند به جستجوی جایی در مدارس خصوصی به عنوان «بهترین راه حل دوم» برواهند خواست (جیمز ۱۳۸۰، صص ۱۴۷ و ۱۴۶). تقاضای اضافی برای آموزش در کشورهای در حال توسعه «بی قاعدگی ظاهری ناشی از رشد بیش از حد بخش خصوصی آموزش در این کشورها را توجیه می کند» (سوسیل، ۲۰۰۰، ص ۷).

در زمینه پوشش تحصیلی بسیاری از کشورها به ویژه در کشورهای در حال توسعه و توسعه نیافته با پوشش صد در صدی فاصله بسیار دارند «بر اساس گزارش سازمان ملل در سراسر جهان حدود ۱۵ میلیون کودک در مدرسه حضور ندارند که بیشتر این کودکان در آفریقای جنوب صحرا و جنوب آسیا زندگی می کنند» (سازمان ملل، ۲۰۰۵). در ایران پوشش تحصیلی هنوز هم به صد در صد نرسیده است از طرف دیگر آمارهای غیر رسمی حکایت از بازماندن و خروج ۳ میلیون دانش آموز واجد شرایط آموزش از سیستم آموزشی کشور دارد که نیازمند تامل است.

در طرف تقاضا، موانع بسیاری بر سر راه آموزش وجود دارد از جمله هزینه های مستقیم مربوط به شهریه های مدرسه، حمل و نقل و یونیفرم و نیز هزینه فرصت های غیر مستقیم زمان صرف شده در مدرسه. برخی از خانواده ها ممکن است اطلاعات کافی در مورد فواید و ارزش های آموزش نداشته باشند (اینگرام و همکاران، ۲۰۰۶). برخی خانواده ها به ویژه در مناطق روستایی یا در بین طبقات پایین شهری ممکن است حاضر نباشند هزینه فرصت از دست رفته ناشی از تحصیل فرزندانشان (که می توانستند کمک خرج خانواده باشند) را پرداخت کنند. این خانواده ها اصولاً ارزش تحصیل را نمی دانند و تصویری از فواید درازمدت آن ندارند. در نتیجه از فرستادن فرزندانشان به مدرسه سر باز می زنند.

کاهش درآمد دولت، کاهش بودجه های آموزشی به نفع سرمایه گذاری در دیگر بخش های عمومی (مثل دفاع، بهداشت یا رفاه) و عدم افزایش بودجه آموزش و پرورش همونوا با افزایش تقاضا برای آموزش منجر به ارایه آموزشی با کیفیت پایین در مدارس



دولتی (به شکل کلاسهای بزرگ و پرجمعیت و مدارس دو یا سه نوبته) می گردد. نابرابری نیز اغلب در سیستم های آموزشی موضوعی عادی به شمار می آید تا یک استثنا. به طور معمول کودکانی که در مدرسه حضور ندارند یا دانش آموزانی که ترک تحصیل کرده اند متعلق به گروههای حاشیه ای هستند (اینگرام و همکاران، ۲۰۰۶). ریبالت (۲۰۰۱، ص ۵۱، نقل شده در بینزا، ۲۰۰۹ ص ۱) بیان می دارد که مشارکت های دولتی-خصوصی زمانی به وجود آمدند که هم دولت و هم بخش خصوصی در ایجاد و باز توزیع منافع اقتصادی برای افرادی که به آن نیاز داشتند به ویژه افراد فقیر شکست خوردند. مجموعه چالش های پیش روی آموزش و پرورش کشورمان محقق را بر آن داشت تا به جستجوی مناسبترین راههای کسب دارم تجهیز و نوسازی مدارس کشور بپردازد. سوال اصلی پژوهش حاضر این است که مهمترین راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی در آموزش و پرورش کدامند و اولویت بندی آنها چگونه است؟

۲. مروری بر مطالعات انجام شده

شعبی و رحیمی (۱۳۹۸) در پژوهش خود بیان می کنند، مسئله آسیب شناسی آموزش و پرورش موضوعی است که در رابطه با آن پژوهش های زیادی نگارش می شود. همچنین در رابطه با مسئله تامین منابع مالی و بررسی روابط و تاثیرات آنها بر روی هم نیز جای بسی تامل است. پژوهش گران در رشته اقتصاد همواره بررسی های علمی و پژوهشی خود را در این رابطه در معرض مخاطبین این رشته قرار داده اند. در مقاله حاضر نیز تلاش شده است که این موضوع بیشتر و دقیق تر بسط داده شود. درباره آسیب شناسی آموزش و پرورش و تامین منابع مالی بوده است. یافته های تحقیق نشان می دهد که فاکتور های مورد بحث ارتباط عمیق و غیر قابل اجتنابی با هم دارند و رابطه معنا داری بین داده های پژوهش وجود دارد. نتیجه گیری: با توجه به نتایج به دست آمده می توان گفت نظرات پژوهشگران رشته اقتصاد پیرامون مقوله های ارائه شده در این رابطه کاملاً صحیح و مبتنی بر واقعیت است. از این رو پیشنهاد می شود مباحث آسیب شناسی آموزش و پرورش و تامین منابع مالی در مراکز آموزش عالی و تحصیلات تکمیلی مطرح گردد. و نتایج تحقیقات به صورت پروپوزال های نظری ارائه گردد.

در پژوهش (۱۳۹۷) آمده است: مسئله آسیب شناسی آموزش و پرورش موضوعی است که در رابطه با آن پژوهش های زیادی نگارش می شود. همچنین در رابطه با مسئله تامین منابع مالی و بررسی روابط و تاثیرات آنها بر روی هم نیز جای بسی تامل است. پژوهش گران در رشته اقتصاد همواره بررسی های علمی و پژوهشی خود را در این رابطه در معرض مخاطبین این رشته قرار داده اند. در مقاله حاضر نیز تلاش شده است که این موضوع بیشتر و دقیق تر بسط داده شود. روش پژوهش به صورت کتابخانه ای و فیش برداری و استفاده از منابع نظری و تئوری درباره آسیب شناسی آموزش و پرورش و تامین منابع مالی بوده است. جامعه آماری در رابطه با تحقیق و پژوهش از آنها عبارت بود از کلیه اساتید و دانشجویان شهرستان که در رشته اقتصاد در حال تدریس و تحصیل می باشند و ۱۰۰ نفر از این جامعه به شیوه نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. داده ها پس از گردآوری تنظیم و تجزیه و تحلیل داده ها از طریق روش کوواریانس صورت گرفت. یافته های تحقیق نشان می دهد که فاکتور های مورد بحث ارتباط عمیق و غیر قابل اجتنابی با هم دارند و رابطه معنا داری بین داده های پژوهش وجود دارد. با توجه به نتایج به دست آمده می توان گفت نظرات پژوهشگران رشته اقتصاد پیرامون مقوله های ارائه شده در این رابطه کاملاً صحیح و مبتنی بر واقعیت است. از این رو پیشنهاد می شود مباحث آسیب شناسی آموزش و پرورش و تامین منابع مالی در مراکز آموزش عالی و تحصیلات تکمیلی مطرح گردد. و نتایج تحقیقات به صورت پروپوزال های نظری ارائه گردد.

همچنین در پژوهش آفندی و پرکاوش (۱۳۹۶) آمده است: مدیر مالی باید از طریق تدارک اطلاعات مالی، نقش سازنده ای در تصمیم گیری مدیریت، تحقق اهداف و تداوم فعالیت داشته است. هدف اصلی آن، بکارگیری مهارت هایی است که با استفاده از آن



مهارت ها، اهداف بنگاه های اقتصادی، که همانا حداکثر کردن ثروت صاحبان بنگاه است، محقق گردد. وظیفه مدیر مالی تامین نقدینگی، استقراض از بانک، تحصیل سایر شرکت ها و انتشار اوراق قرضه و سهام است. هر ساله منابع مالی قابل توجهی توسط عاملان سه گانه یعنی فرد و خانواده، دولت و سازمان ها به آموزش تخصیص می یابد. منابع اختصاصی به آموزش شامل منابع مالی و منابع زمانی یا (هزینه فرصت) است. برای تامین نیازهای آموزشی، بخشی از منابع اختصاصی، منابعی است که از بودجه خانواده ها، دولت یا موسسات، صرف آموزش می شود. منابع مالی به اندازه ای باید به آموزش و پرورش اختصاص یابد که نیازهای آموزشی جامعه را در حد کفایت تامین و فراهم کند. مدیریت صحیح منابع مالی در آموزش و پرورش باعث می شود کیفیت خدمات آموزشی و پرورشی، رضایت کارکنان، دانش آموزان و اولیاء و بهره وری از امکانات افزایش یابد.

رضایی (۱۳۹۵) در مطالعه خود به این نتیجه رسید است که: آنچه حائز اهمیت است این است که آسیب شناسی آموزش و پرورش و موضوعات مربوط به آن تاثیر قابل ملاحظه ای در مسائل پژوهشی در رشته اقتصاد دارد. مسائلی که در این رابطه مورد بحث است شامل موارد زیادی می باشد که هر یک رابطه مستقیم و معنا داری با قضیه مذکور دارند در این میان میتوان به مقوله تامین منابع مالی اشاره نمود در واقع مقوله تامین منابع مالی از دیدگاه پژوهشگران مسئله ای غیر قابل اجتناب پیرامون آسیب شناسی آموزش و پرورش میباشد باید گفت مسئله تامین منابع مالی این موضوع را ثابت میکند که میتوان در رشته اقتصاد افق های تازه ای را بر روی محققین باز کرد.

(رومانو، ۲۰۱۲) در سراسر جهان سیاست های اصلاحی آموزشی در خصوص آزادی انتخاب مدرسه و کوپن ها به شدت سیاسی شده و به گزینه مطلوب و مشهور برای تضمین آینده آموزشی تبدیل شده است. از سال ۱۹۵۵ و پس از مطرح شدن آزادی انتخاب مدرسه و کوپن های آموزشی پیشنهادها برای اجرا و پیاده سازی کوپن های آموزشی به ویژه آزادی انتخاب و کوپن های آموزشی به مدارس خصوصی با ابعاد سیاسی اقتصادی، فرهنگی، و آموزشی جدیدی را به خود اختصاص داده است (لی، ۲۰۱۲، پرز، ۲۰۰۹).

دیکسون و همکاران در سال ۲۰۱۹ پژوهشی به منظور شناسایی اثر شرکت و حضور دانش آموزان در برنامه های زیرساختی آموزشی بر عملکرد دانش آموزان به این نتیجه دست یافتند که کوپن های آموزشی تاثیر بر نمره زبان و ریاضی دانش آموزان نداشته است.

فیگلیو و فاربونیک در سال ۲۰۱۶ اثر رقابتی برنامه زیرساختی ایالت اوهایو معروف به (ادچویس) را با استفاده از تحلیل رگرسیون بررسی کردند. آنها میخواستند که عملکرد تحصیلی دانش آموزان مشمول طرح های زیرساختی که در مدرسه دولتی ثبت نام کرده بودند و دانش آموزانی که مشمول برنامه های زیرساختی نشده بودند را با هم مقایسه کنند. نتایج نشان داد که تفاوت بین این دو گروه به نفع دانش آموزان مشمول طرح های زیرساختی در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی دار بود.

هانوشک، پیترسون و وسمن در سال ۲۰۱۲ برآورد کردند که شیلی (مجری طرح های زیرساختی) در بین چهل کشوری که آنها در دوره ۲۰۱۱-۲۰۰۳ بررسی کردند رتبه دوم را زمینه نمره عملکرد تحصیلی به خود اختصاص داده است. نیلسون در سال ۲۰۱۳ شواهدی را مبنی بر بهبود در نمرات آزمون های پایه چهارم در مدارس کوپنی در آمریکا بین سالهای ۲۰۱۲-۲۰۰۸ را نشان میدهد.

1 Romano

2 Lee

3 Pérez

4 Dixon

5 Hanushek, Peterson, and Woessman

6 Neilson



نیلسون (۲۰۱۳) در پژوهش خود بیان میدارد که بهبود هایی که در عملکرد تحصیلی دانش آموزان در دوره ۲۰۰۸-۲۰۱۲ در آمریکا حاصل شد به خاطر طرح های زیرساختی بود که دانش آموزان خانواده های کم درآمد را شامل می شد. مخصوصاً زمانی که دولت بودجه را تا ۴۰ درصد برای ۴۰ درصد جمعیت کم درآمد جامعه فراهم آورد نمرات عملکرد تحصیلی افزایش چشمگیری پیدا کرد. همزمان با این افزایش در بودجه های پرداختی به اقشار کم درآمد از مدارس شرکت کننده در برنامه های زیرساختی هم خواسته شد تا شهریه های خود را برای دانش آموزان خانواده های کم درآمد کاهش دهند و این امر تاثیر دوچندان بر عملکرد تحصیلی آنها داشت.

۳. روش پژوهش

پژوهش حاضر پژوهشی توصیفی از نوع پیمایشی است. این پژوهش به لحاظ هدف کاربردی و به لحاظ زمان مقطعی میباشد. جامعه آماری تحقیق را مدیران مدارس شهر اهواز مشتمل بر ۳۸۰ نفر، اساتید حوزه مدیریت و برنامه ریزی آموزشی دانشگاه های شهر اهواز مشتمل بر ۱۵ نفر، مدیران عالی آموزش و پرورش در شهر اهواز مشتمل بر ۳۵ نفر تشکیل می دهند. حجم نمونه مدیران مدارس شهر اهواز با استفاده از جدول کرجسی-مورگان (۱۹۹۰) برابر با ۱۷۹ نفر به دست آمد. شیوه نمونه گیری از مدیران مدارس شهر اهواز به صورت سهمیه ای (بر مبنای جنسیت) بود. حجم نمونه و از مدیران عالی آموزش و پرورش شهر اهواز و اساتید حوزه مدیریت و برنامه ریزی آموزشی با استفاده از جدول کرجسی-مورگان (۱۹۹۰) به ترتیب برابر با ۱۴ و ۳۲ نفر تعیین شدند. در این پژوهش از روشهای کتابخانه ای مانند فیش برداری، مراجعه به منابع دست اول و دست دوم، منابع مکتوب و دیجیتال و اینترنتی استفاده شد. علاوه برای از روشهای میدانی هم برای جمع آوری داده های لازم استفاده خواهد شد. برای جمع آوری داده ها در مرحله اول با استفاده از مصاحبه، نظر کارشناسان، اساتید، مدیران و صاحبان نظران حوزه اقتصاد آموزش و تامین مالی درباره راه کارهای تامین مالی خصوصی جمع آوری خواهد شد. آنگاه در مرحله دوم، پرسشنامه ای با استفاده از راهکارهای شناسایی شده در مرحله اول طراحی می گردد. اعتبار و روایی پرسشنامه قبل از توزیع نهایی سنجیده شد. پس از تایید، پرسشنامه در میان مدیران آموزش و پرورش شهر اهواز (روسا و معاونین)، اساتید دانشگاه (اساتید مجرب در حیطه مدیریت و برنامه ریزی آموزش) و نیز تکمیل خواهد شد. پس از جمع آوری پرسشنامه ها، تجزیه و تحلیل داده ها راهکارهای حائز اهمیت را نشان داد. این مولفه ها انتخاب شده و در مرحله سوم پرسشنامه دیگری با عنوان " پرسشنامه راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساخت های آموزش و پرورش " برای راهکارهای تامین مالی خصوصی طراحی و پس از اعتبار یابی طراحی و توزیع شد. این پرسشنامه شامل ۲۳ گویه می باشد روایی صوری آن تحت نظر متخصصین این حوزه و پایایی آن آلفای کورنباخ ۰/۸۳ محاسبه شد. در این پژوهش علاوه بر استفاده از روش های آمار توصیفی (مانند توزیع فراوانی، جداول و نمودارها، شاخص های گرایش مرکزی، شاخصهای پراکندگی) از روشهای آمار استنباطی مانند آزمون t تک نمونه ای، و آزمون رتبه بندی فریدمن برای رتبه بندی پرسشنامه راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساخت های آموزش و پرورش استفاده شد. در این پژوهش از نرم افزارهای SPSS بهره گرفته شد.

۴. یافته ها

سوال اول پژوهش: راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی در اداره آموزش و پرورش شهر شوش کدامند؟

جدول (۱) شاخص های آمار توصیفی برای راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی



خطای برآورد میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	
.03232	.48481	3.6578	225	سرمایه گذاری خصوصی: جذب سرمایه گذاران خصوصی شرکت‌ها، بنگاه‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاران خصوصی یا حتی افراد حقیقی در قالب کمک‌ها، وقف‌ها و حمایت‌های شرکتی
.04349	.65232	3.4356	225	همکاری با صنعت: برقراری همکاری با شرکت‌ها و صنایع مرتبط با حوزه آموزش و پرورش می‌تواند منجر به تامین مالی طرح‌های زیرساختی شود. این همکاری می‌تواند شامل امکانات فنی، تجهیزات، نیروی انسانی و حتی تأمین منابع مالی باشد.
.04528	.67914	3.6756	225	ایجاد شراکت‌های عمومی-خصوصی: برقراری شراکت‌های عمومی-خصوصی با سازمان‌ها، شرکت‌ها و نهادهای غیردولتی می‌تواند به تامین مالی طرح‌های زیرساختی کمک کند. در این حالت، دولت و بخش خصوصی همکاری می‌کنند تا هزینه‌ها و مسئولیت‌های مربوط به طرح را به صورت مشترک تقسیم کنند.
.05156	.77344	3.4667	225	استفاده از منابع مالی بین‌المللی: در صورتی که طرح‌های زیرساختی در حوزه آموزش و پرورش به منافع عمومی و جذابیت بین‌المللی برخوردار باشند، می‌توان از منابع مالی بین‌المللی مانند تسهیلات وام‌دهی از سازمان‌ها و بانک‌های بین‌المللی استفاده کرد.
.03883	.58248	3.5333	225	استفاده از منابع مالی داخلی: استفاده از منابع مالی داخلی، از جمله بودجه عمومی کشور، می‌تواند به تامین مالی طرح‌های زیرساختی در حوزه آموزش و پرورش کمک کند.
.04230	.63455	3.5156	225	صندوق‌های سرمایه‌گذاری عمومی: همکاری با صندوق‌های سرمایه‌گذاری عمومی و سرمایه‌گذاری در طرح‌های آموزشی می‌تواند یک راهکار مناسب باشد. این صندوق‌ها می‌توانند از منابع دولتی و خصوصی تشکیل شده و به طور مستقیم یا غیرمستقیم در طرح‌های زیرساختی آموزشی سرمایه‌گذاری کنند.
.05044	.75664	3.4933	225	راه‌اندازی صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی برای تأمین مالی پروژه‌های آموزشی
.04845	.72681	3.6622	225	سرمایه‌گذاری در شرکت‌های اجتماعی: سرمایه‌گذاران می‌توانند در شرکت‌ها و سازمان‌هایی که به حل مسائل اجتماعی می‌پردازند، سرمایه‌گذاری کنند. این شرکت‌ها معمولاً در زمینه‌هایی مانند بهبود آموزش پرورش، سلامتی، توسعه پایدار و محیط زیست فعالیت می‌کنند.
.05708	.85623	3.6889	225	صندوق‌های سرمایه‌گذاری اجتماعی: صندوق‌های سرمایه‌گذاری اجتماعی



				سرمایه‌گذاری در پروژه‌ها و شرکت‌هایی را که به حل مسائل اجتماعی می‌پردازند، تسهیل می‌کنند. این صندوق‌ها معمولاً با هدف ایجاد تأثیر اجتماعی و محیطی مثبت و همچنین بازده مالی برای سرمایه‌گذاران تشکیل می‌شوند.
.05882	.88232	3.5911	225	جذب سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در قالب قراردادهای BOT (ساخت-مالکیت-اداره)
.06143	.92146	3.5956	225	جذب سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در قالب قراردادهای BOT (ساخت-اداره-انتقال)
.05383	.80750	3.7511	225	جذب سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در قالب قراردادهای BOT (اجاره-توسعه-اداره)
.06206	.93091	3.6356	225	اعتبار بانکی: در صورت داشتن ضمانت‌های لازم، می‌توان از منابع اعتباری بانکی برای تامین مالی طرح‌های زیرساختی استفاده کرد. این شامل وام‌های بانکی، خطوط اعتباری و اعتبارات تجاری به بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیرساختی می‌شود.
.05891	.88360	3.7778	225	اصلاح قوانین برای تشویق به مشارکت بخش خصوصی در آموزش از طریق معافیت‌های مالیاتی و غیره
.05875	.88131	4.2311	225	ایجاد مشوق‌های مالیاتی برای شرکت‌ها و اشخاص حقیقی جهت سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش مانند کاهش نرخ مالیات یا اعطای معافیت‌های مالیاتی
.05471	.82067	3.8489	225	بکارگیری الگوی نامه‌های اعتباری آموزشی که در آن دولت با انتشار اسناد خزانه به نیابت از آیندگان، منابع مالی جذب می‌کند
.03912	.58679	4.0622	225	راه‌اندازی صندوق ذخیره آموزشی برای سرمایه‌گذاری بلندمدت در طرح‌های زیرساختی آموزشی
.03990	.59851	3.8267	225	جذب سرمایه خارجی از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک (ایرانی و خارجی)
.04989	.74833	3.8933	225	افزایش مشارکت والدین و خانواده‌ها در تأمین هزینه‌های آموزش فرزندان
.06623	.99339	3.7022	225	تشکیل شرکت‌های سهامی عام آموزشی با مشارکت بخش خصوصی (فروش سهام از طریق بازار سرمایه برای جذب سرمایه‌گذاری خصوصی. با این کار می‌توان مالکیت دولتی را حفظ کرده و همزمان پول زیادی برای سرمایه‌گذاری جذب کرد)
.04880	.73193	4.0000	225	بهره‌گیری از ظرفیت فارغ‌التحصیلان موفق برای کمک‌های مالی به مدارس و دانشگاه‌های خود



0.06674	1.00103	4.2711	225	اجاره دادن زمین و امکانات آموزشی مانند زمین ورزشی و ساختمان‌های فرسوده به سرمایه‌گذاران خصوصی. سپس سرمایه‌گذاران خصوصی می‌توانند آنها را بازسازی و تجدید بنا کنند و به عنوان سود خود اجاره بهای آن را دریافت کنند.
0.05134	0.77015	3.8489	225	جذب مشارکت خیرین و افراد و شرکت‌های حامی با ارائه امتیازات مالیاتی برای سرمایه‌گذاری مستقیم در زیرساخت‌های آموزشی.

همانطور که در جدول فوق مشاهده میشود بیشترین میانگین از بین گویه‌های مولفه فرهنگ سازمانی در سازمان مربوط به «اجاره دادن زمین و امکانات آموزشی مانند زمین ورزشی و ساختمان‌های فرسوده به سرمایه‌گذاران خصوصی» برابر با ۴/۲۷ و کمترین میانگین مربوط به گویه «همکاری با صنعت: برقراری همکاری با شرکت‌ها و صنایع مرتبط با حوزه آموزش و پرورش می‌تواند منجر به تامین مالی طرح‌های زیرساختی شود. این همکاری می‌تواند شامل امکانات فنی، تجهیزات، نیروی انسانی و حتی تامین منابع مالی باشد.» برابر با ۳/۴۳ می‌باشد. تمامی میانگین‌های بدست آمده، بالاتر از ۳ (برابر با میانگین فرضی) دارند. با این حال برای اطمینان از معناداری تفاوت بدست آمده بین این میانگین‌ها با میانگین نظری آزمون t تک نمونه ای اجرا شده است که در جداول آتی نتایج این تجزیه و تحلیل آمده است.

جدول (۲) آزمون t برای مقایسه میانگین راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح‌های زیرساختی در سازمان با میانگین نظری

تفاوت میانگین‌ها	معنی داری	df	t	
0.65778	0.000	224	20.352	سرمایه‌گذاری خصوصی: جذب سرمایه‌گذاران خصوصی شرکت‌ها، بنگاه‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاران خصوصی یا حتی افراد حقیقی در قالب کمک‌ها، وقف‌ها و حمایت‌های شرکتی
0.43556	0.000	224	10.016	همکاری با صنعت: برقراری همکاری با شرکت‌ها و صنایع مرتبط با حوزه آموزش و پرورش می‌تواند منجر به تامین مالی طرح‌های زیرساختی شود. این همکاری می‌تواند شامل امکانات فنی، تجهیزات، نیروی انسانی و حتی تامین منابع مالی باشد.
0.67556	0.000	224	14.921	ایجاد شراکت‌های عمومی-خصوصی: برقراری شراکت‌های عمومی-خصوصی با سازمان‌ها، شرکت‌ها و نهادهای غیردولتی می‌تواند به تامین مالی طرح‌های زیرساختی کمک کند. در این حالت، دولت و بخش خصوصی همکاری می‌کنند تا هزینه‌ها و مسئولیت‌های مربوط به طرح را به صورت مشترک تقسیم کنند.
0.46667	0.000	224	9.050	استفاده از منابع مالی بین‌المللی: در صورتی که طرح‌های زیرساختی در حوزه آموزش و پرورش به منافع عمومی و جذابیت بین‌المللی برخوردار باشند، می‌توان از منابع مالی



				بین‌المللی مانند تسهیلات وام‌دهی از سازمان‌ها و بانک‌های بین‌المللی استفاده کرد.
53333	.000	224	13.734	استفاده از منابع مالی داخلی: استفاده از منابع مالی داخلی، از جمله بودجه عمومی کشور، می‌تواند به تامین مالی طرح‌های زیرساختی در حوزه آموزش و پرورش کمک کند.
51556	.000	224	12.187	صندوق‌های سرمایه‌گذاری عمومی: همکاری با صندوق‌های سرمایه‌گذاری عمومی و سرمایه‌گذاری در طرح‌های آموزشی می‌تواند یک راهکار مناسب باشد. این صندوق‌ها می‌توانند از منابع دولتی و خصوصی تشکیل شده و به طور مستقیم یا غیرمستقیم در طرح‌های زیرساختی آموزشی سرمایه‌گذاری کنند.
49333	.000	224	9.780	راه‌اندازی صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی برای تأمین مالی پروژه‌های آموزشی
66222	.000	224	13.667	سرمایه‌گذاری در شرکت‌های اجتماعی: سرمایه‌گذاران می‌توانند در شرکت‌ها و سازمان‌هایی که به حل مسائل اجتماعی می‌پردازند، سرمایه‌گذاری کنند. این شرکت‌ها معمولاً در زمینه‌هایی مانند بهبود آموزش پرورش، سلامتی، توسعه پایدار و محیط زیست فعالیت می‌کنند.
68889	.000	224	12.068	صندوق‌های سرمایه‌گذاری اجتماعی: صندوق‌های سرمایه‌گذاری اجتماعی (SIFs) سرمایه‌گذاری در پروژه‌ها و شرکت‌هایی را که به حل مسائل اجتماعی می‌پردازند، تسهیل می‌کنند. این صندوق‌ها معمولاً با هدف ایجاد تأثیر اجتماعی و محیطی مثبت و همچنین بازده مالی برای سرمایه‌گذاران تشکیل می‌شوند.
59111	.000	224	10.049	جذب سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در قالب قراردادهای BOT (ساخت-مالکیت-اداره)
59556	.000	224	9.695	جذب سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در قالب قراردادهای BOT (ساخت-اداره-انتقال)
75111	.000	224	13.952	جذب سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در قالب قراردادهای BOT (اجاره-توسعه-اداره)
63556	.000	224	10.241	اعتبار بانکی: در صورت داشتن ضمانت‌های لازم، می‌توان از منابع اعتباری بانکی برای تامین مالی طرح‌های زیرساختی استفاده کرد. این شامل وام‌های بانکی، خطوط اعتباری و اعتبارات تجاری به بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در



				پروژه های زیرساختی می شود.
13.204	224	.000	.77778	اصلاح قوانین برای تشویق به مشارکت بخش خصوصی در آموزش از طریق معافیت های مالیاتی و غیره
20.954	224	.000	1.23111	ایجاد مشوق های مالیاتی برای شرکت ها و اشخاص حقیقی جهت سرمایه گذاری در آموزش و پرورش مانند کاهش نرخ مالیات یا اعطای معافیت های مالیاتی
15.516	224	.000	.84889	بکارگیری الگوی نامه های اعتباری آموزشی که در آن دولت با انتشار اسناد خزانه به نیابت از آیندگان، منابع مالی جذب می کند
27.153	224	.000	1.06222	راه اندازی صندوق ذخیره آموزشی برای سرمایه گذاری بلندمدت در طرح های زیرساختی آموزشی
20.718	224	.000	.82667	جذب سرمایه خارجی از طریق صندوق های سرمایه گذاری مشترک (ایرانی و خارجی)
17.907	224	.000	.89333	افزایش مشارکت والدین و خانواده ها در تأمین هزینه های آموزش فرزندان شان
10.603	224	.000	.70222	تشکیل شرکت های سهامی عام آموزشی با مشارکت بخش خصوصی (فروش سهام از طریق بازار سرمایه برای جذب سرمایه گذاری خصوصی. با این کار می توان مالکیت دولتی را حفظ کرده و همزمان پول زیادی برای سرمایه گذاری جذب کرد)
20.494	224	.000	1.00000	بهره گیری از ظرفیت فارغ التحصیلان موفق برای کمک های مالی به مدارس و دانشگاه های خود
19.047	224	.000	1.27111	اجاره دادن زمین و امکانات آموزشی مانند زمین ورزشی و ساختمان های فرسوده به سرمایه گذاران خصوصی. سپس سرمایه گذاران خصوصی می توانند آنها را بازسازی و تجدید بنا کنند و به عنوان سود خود اجاره بهای آن را دریافت کنند.
16.534	224	.000	.84889	جذب مشارکت خیرین و افراد و شرکت های حامی با ارائه امتیازات مالیاتی برای سرمایه گذاری مستقیم در زیرساخت های آموزشی.

نتایج حاصل از اجرای آزمون t تک نمونه ای نشان میدهد که مقدار آماره t به دست آمده برای راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی بالاتر از ۱/۹۶ و سطح معنی داری همه راهکارها کمتر از ۰/۰۱ می باشد. به این ترتیب با اطمینان ۹۹ درصد میتوان گفت که بین میانگین های مشاهده شده و میانگین نظری (برابر با ۳) راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح



های زیرساختی تفاوت معنی دار وجود دارد. به عبارت دیگر میتوان پذیرفت که پاسخگویان راهکارهای پیشنهادی در را به عنوان راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی، موثر تشخیص و مورد تایید قرار داده اند

سوال دوم پژوهش: رتبه بندی راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی در اداره آموزش و پرورش شهر شوش چگونه است؟

جدول (۳) آزمون فریدمن برای رتبه بندی برای راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی

رتبه میانگین	
9.19	همکاری با صنعت: برقراری همکاری با شرکتها و صنایع مرتبط با حوزه آموزش و پرورش می تواند منجر به تامین مالی طرح های زیرساختی شود. این همکاری می تواند شامل امکانات فنی، تجهیزات، نیروی انسانی و حتی تامین منابع مالی باشد.
9.91	صندوق های سرمایه گذاری عمومی: همکاری با صندوق های سرمایه گذاری عمومی و سرمایه گذاری در طرح های آموزشی می تواند یک راهکار مناسب باشد. این صندوق ها می توانند از منابع دولتی و خصوصی تشکیل شده و به طور مستقیم یا غیرمستقیم در طرح های زیرساختی آموزشی سرمایه گذاری کنند.
10.08	راه اندازی صندوق های سرمایه گذاری خصوصی برای تامین مالی پروژه های آموزشی
10.10	استفاده از منابع مالی داخلی: استفاده از منابع مالی داخلی، از جمله بودجه عمومی کشور، می تواند به تامین مالی طرح های زیرساختی در حوزه آموزش و پرورش کمک کند.
10.16	استفاده از منابع مالی بین المللی: در صورتی که طرح های زیرساختی در حوزه آموزش و پرورش به منافع عمومی و جذابیت بین المللی برخوردار باشند، می توان از منابع مالی بین المللی مانند تسهیلات وام دهی از سازمان ها و بانک های بین المللی استفاده کرد.
10.92	جذب سرمایه گذاری و مشارکت بخش خصوصی در قالب قراردادهای BOT (ساخت-اداره-انتقال)
11.00	سرمایه گذاری خصوصی: جذب سرمایه گذاران خصوصی شرکتها، بنگاه های اقتصادی، سرمایه گذاران خصوصی یا حتی افراد حقیقی در قالب کمکها، وقفها و حمایت های شرکتی
11.11	جذب سرمایه گذاری و مشارکت بخش خصوصی در قالب قراردادهای BOT (ساخت-مالکیت-اداره)
11.31	اعتبار بانکی: در صورت داشتن ضمانت های لازم، می توان از منابع اعتباری بانکی برای تامین مالی طرح های زیرساختی استفاده کرد. این شامل وام های بانکی، خطوط اعتباری و اعتبارات تجاری به بخش خصوصی برای سرمایه گذاری در پروژه های زیرساختی می شود.



11.40	سرمایه‌گذاری در شرکت‌های اجتماعی: سرمایه‌گذاران می‌توانند در شرکت‌ها و سازمان‌هایی که به حل مسائل اجتماعی می‌پردازند، سرمایه‌گذاری کنند. این شرکت‌ها معمولاً در زمینه‌هایی مانند بهبود آموزش پرورش، سلامتی، توسعه پایدار و محیط زیست فعالیت می‌کنند.
11.60	صندوق‌های سرمایه‌گذاری اجتماعی: صندوق‌های سرمایه‌گذاری اجتماعی (SIFs) سرمایه‌گذاری در پروژه‌ها و شرکت‌هایی را که به حل مسائل اجتماعی می‌پردازند، تسهیل می‌کنند. این صندوق‌ها معمولاً با هدف ایجاد تأثیر اجتماعی و محیطی مثبت و همچنین بازده مالی برای سرمایه‌گذاران تشکیل می‌شوند.
11.77	ایجاد شراکت‌های عمومی-خصوصی: برقراری شراکت‌های عمومی-خصوصی با سازمان‌ها، شرکت‌ها و نهادهای غیردولتی می‌تواند به تامین مالی طرح‌های زیرساختی کمک کند. در این حالت، دولت و بخش خصوصی همکاری می‌کنند تا هزینه‌ها و مسئولیت‌های مربوط به طرح را به صورت مشترک تقسیم کنند.
11.94	تشکیل شرکت‌های سهامی عام آموزشی با مشارکت بخش خصوصی (فروش سهام از طریق بازار سرمایه برای جذب سرمایه‌گذاری خصوصی. با این کار می‌توان مالکیت دولتی را حفظ کرده و همزمان پول زیادی برای سرمایه‌گذاری جذب کرد)
12.04	جذب سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در قالب قراردادهای BOT (اجاره-توسعه-اداره)
12.33	اصلاح قوانین برای تشویق به مشارکت بخش خصوصی در آموزش از طریق معافیت‌های مالیاتی و غیره
12.37	جذب مشارکت خیرین و افراد و شرکت‌های حامی با ارائه امتیازات مالیاتی برای سرمایه‌گذاری مستقیم در زیرساخت‌های آموزشی.
12.52	بکارگیری الگوی نامه‌های اعتباری آموزشی که در آن دولت با انتشار اسناد خزانه به نیابت از آیندگان، منابع مالی جذب می‌کند
12.56	جذب سرمایه خارجی از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک (ایرانی و خارجی)
13.28	افزایش مشارکت والدین و خانواده‌ها در تأمین هزینه‌های آموزش فرزندان
13.81	بهره‌گیری از ظرفیت فارغ‌التحصیلان موفق برای کمک‌های مالی به مدارس و دانشگاه‌های خود
14.47	راه‌اندازی صندوق ذخیره آموزشی برای سرمایه‌گذاری بلندمدت در طرح‌های زیرساختی آموزشی
15.84	ایجاد مشوق‌های مالیاتی برای شرکت‌ها و اشخاص حقیقی جهت سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش مانند کاهش نرخ مالیات یا اعطای معافیت‌های مالیاتی



16.28	اجاره دادن زمین و امکانات آموزشی مانند زمین ورزشی و ساختمان‌های فرسوده به سرمایه‌گذاران خصوصی. سپس سرمایه‌گذاران خصوصی می‌توانند آنها را بازسازی و تجدید بنا کنند و به عنوان سود خود اجاره بهای آن را دریافت کنند.
-------	--

جدول (۴) آزمون فریدمن برای رتبه بندی برای راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی

معنی داری	درجه آزادی	خی دو	تعداد
0/001	22	440.789	225

همانطور که در جدول فوق نشان داده شده است در میان راهکارهای تامین مالی خصوصی برای طرح های زیرساختی بالاترین رتبه مربوط به شاخص « اجاره دادن زمین و امکانات آموزشی مانند زمین ورزشی و ساختمان‌های فرسوده به سرمایه‌گذاران خصوصی. سپس سرمایه‌گذاران خصوصی می‌توانند آنها را بازسازی و تجدید بنا کنند و به عنوان سود خود اجاره بهای آن را دریافت کنند.» است. پایین ترین رتبه از آن شاخص « همکاری با صنعت: برقراری همکاری با شرکت‌ها و صنایع مرتبط با حوزه آموزش و پرورش می‌تواند منجر به تامین مالی طرح‌های زیرساختی شود. این همکاری می‌تواند شامل امکانات فنی، تجهیزات، نیروی انسانی و حتی تأمین منابع مالی باشد» می‌باشد. نظر به خی دو مشاهده شده (برابر با ۴۴۰/۷۸۹) و سطح معنی داری برابر با (۰/۰۰۱) میتوان گفت که تفاوت میان رتبه های این راهکار ها معنی دار و این رتبه بندی از اعتبار بر خوردار است.

۵. نتیجه گیری

گزینش راهکار مناسب برای تامین مالی آموزش و پرورش نیازمند در نظر گرفتن مجموعه ای از معیارهای اقتصادی و اجتماعی است. بیشتر اقتصاددانان در اقتصاد بخش عمومی بر این باورند که در هر تصمیم دولتی برای تامین مالی و تخصیص منابع باید دو معیار کارایی و برابری را در نظر گرفت. در بخش آموزش و پرورش این دو معیار را میتوان به پنج معیار بسط داد. در ادامه هر یک از این معیار به اختصار بررسی شده است. دسترسی به آموزش و پرورش: امروزه، به دلیل ظهور اقتصاد جهانی دانش و توسعه مفهیمی مانند اقتصاد یادگیری، جامعه یادگیری، توسعه مبتنی بر دانش آموزش همگانی، یادگیری برای همه و یادگیری مادام العمر دولتها در تلاش اند تا ملت خود را برای مشارکت بیشتر و سرمایه گذاری بیشتر در آموزش و پرورش تشویق کنند. بنابراین، یکی از اهداف سیاستی دولتها افزایش دسترسی به آموزش و پرورش است. علاوه بر این، طبق نظریه منافع جانبی دسترسی هر فردی از جامعه به یادگیری تحصیلات آموزشی علاوه بر خود دانش آموخته، از طریق مکملی در فرایند تولید برای افراد دیگر نیز مطلوبیت ایجاد میکند. همچنین، آموزش و پرورش با کمک به رشد اقتصادی بلندمدت مطلوبیت اجتماعی را بالا میبرد. مضاف بر آن، طبق نظریه کالای شایسته، آموزش و پرورش در بلندمدت موجبات توسعه اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، محیطی و سلامت را فراهم میآورد و موجب ایجاد مطلوبیت آتی و آتی اضافی برای افراد دیگر و کل جامعه میشود. دسترسی برابر به آموزش و پرورش: توسعه پایدار اقتصادی و اجتماعی در یک جامعه نیازمند توزیع عادلانه درآمد و ثروت است. با توجه به اینکه در عصر حاضر منشأ اصلی درآمد و ثروت دانش است، توزیع برابر فرصتهای یادگیری و دانش لازمه و مقدمه توزیع عادلانه درآمد و ثروت در یک جامعه است. سازکار بازار به تنهایی توانایی توزیع برابر فرصتهای یادگیری و دانش را ندارد. اگر هیچ دخالتی از جانب دولت در بازار خدمات آموزش و پرورش وجود نداشته باشد، با توجه به هزینه بالای فراهم سازی فرصتهای مطلوب یادگیری در مدرسه ها و



مؤسسات آموزش و پرورش، بخش عمده ای از افراد واجد شرایط علمی و دارای تمایل به یادگیری تحصیلات آموزشی، توانایی پرداخت شهریه مدرسه و دیگر مؤسسات آموزش و پرورش را نخواهند داشت. بنابراین، دولت با هدف افزایش دسترسی و بهبود برابری توزیع درآمد در آینده، در بازار خدمات آموزش و پرورش دخالت میکند و بخشی از تقاضا برای خدمات آموزش و پرورش را خود پاسخ میدهد یا با پرداخت کمک مالی به مؤسسات آموزش و پرورش یا دانشجویان، فرصتهای یادگیری تحصیلات عالی را برای بخش دیگری از متقاضیان دارای شرایط علمی قابل دسترس میسازد اما اینکه دولتها چگونه کمکهای خود را در راه توزیع برابر دانش صرف کنند، چالش بر انگیز است. از جمله نتایج پژوهش این است که ساخت-مالکیت-اداره مطلوبترین راهکار تامین مالی خصوصی برای تجهیز ونوسازی مدارس است. دلیل این امر این است که در این مکانیسم سرمایه گذار خصوصی انگیزه لازم برای سرمایه گذاری در آموزش را داراست و سرمایه گذار میدانند که سودش از زیان وریسک این سرمایه گذاری بیشتر است و برعکس طرح های ساخت-اداره و انتقال ریسک عدم بازگشت سرمایه و سود منطقی سرمایه گذاری را ندارد. از جمله راهکارهای مطلوب شناسایی شده در این پژوهش کمک های مردمی خیرین مدرسه ساز بود. دلیل این امر قبل از هر چیز به این دلیل است که کمک های خیرین درآمدی مبتنی بر توان اعضای مدرسه و آموزشگاه است و از نظر ثبات و پایداری از درجه بالایی از اطمینان برخوردار است. برعکس برخی درآمدها مانند ساخت-مالکیت-اداره و مردمی که وابسته به میزان شکوفایی اقتصادی کلان کشور و وضع معیشت مردم دارد راهکار کمک های خیرین کاملا به توان و استعداد مدرسه بستگی دارد و به لحاظ پایداری میتواند درآمدی بسیار پایا محسوب شود. به رغم بسیاری از نگرشهای منفی در خصوص رایگان بودن آموزش و پرورش و اینکه آموزش و پرورش وظیفه دولت است خیرین مدرسه ساز و خیرینی که حاضرند به آموزش و پرورش کمک نمایند کم نیستند. این امکان به ویژه ایران به دلیل وضعیت مناسب اقتصادی بسیاری از خانواده ها وجود دارد که به آموزش و پرورش کمک کنند از این رو آموزش و پرورش این فرصت استثنایی را در اختیار دارد تا از این منبع مهم تامین مالی استفاده نماید.

ساخت-اداره -انتقال از جمله راهکارهای مطلوب تامین مالی خصوصی برای زیرساخت آموزشگاه ها محسوب می شوند. دلیل این امر این واقعیت است که کشور ایران در یک فضای اقتصاد دولتی اداره می شود و تمامی سازمان های خصوصی و دولتی به ساخت-اداره -انتقال نیاز دارند و یکی از منابع ارزشمند درآمدیشان محسوب می شود. با این حال علارغم تمایل بسیاری از سازمان های دولتی به کمک به آموزش و پرورش ای نهاد تاکنون از این استعداد استفاده نکرده است. این امر ناشی از عدم هماهنگی در مدیریت است که به عنوان آفتی در مدیریت سازمان های دولتی ایران وجود دارد. به عنوان مثال اگر مدرسه ای درجایی ساخته میشود و یا قرار است نوسازی شود می توان از وسایل و تجهیزات اداره راه و ترابری برای برخی از کارها استفاده نمود و یا برای برخی از کارهای میتوان از خدمات شهرداریها بهره برد به شرط اینکه این توان در آموزش و پرورش وجود داشته باشد که بتواند نهادهای دولتی را مجاب به ارایه کمکهای داوطلبانه نماید.

اجاره-توسعه و اداره در ایران همراه یکی از منابع درآمدی در حوزه های خدماتی و صنعتی دیگر به حساب می آمده است. آموزش و پرورش میتواند از این راهکار به عنوان فرصتی برای تجهیز و نوسازی زیرساخت های خود استفاده نماید. این راهکار از این نظر که مالکیت مدرسه همچنان در دست دولت باقی می ماند حساسیت کمتری را بر میانگیزد و قابلیت اجرای زیادی دارد.

۶. مراجع

۱. احمدی علی آبادی، کاوه (۱۳۸۷). "آمایش سرزمین و برنامه ریزی منطقه ای اجتماعی". نشریه جامعه شناسی ایران.
۲. وزارت آموزش و پرورش، (۱۳۸۴)، آموزش و پرورش اصلاح ساختارها، تغییر نگرش ها. تهران: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران.



۳. بررسی تأمین منابع مالی آموزش و پرورش (تنگناهای موجود و راهکارهای آینده). (۱۳۷۶). سازمان برنامه و بودجه استان مازندران

۴. جیمز، ای. (۱۳۸۰). تقسیم مسئولیت آموزش و پرورش بین بخش خصوصی و عمومی. در اثر عبدالحسین نفیسی (گردآورنده) دانشنامه اقتصاد آموزش و پرورش. تهران: انتشارات پژوهشکده تعلیم و تربیت.

۵. نفیسی، عبدالحسین (۱۳۷۵). هشت سال تلاش گزارش دست آوردها، مشکلات، برنامه های آینده و چشم انداز آموزش و پرورش. تهران: وزارت آموزش و پرورش - معاونت برنامه ریزی و نیروی انسانی

۶. وزارت آموزش و پرورش، دفتر آمار، برنامه ریزی و بودجه (۱۳۹۲). آمار آموزش و پرورش - سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶. تهران: وزارت آموزش و پرورش. آمار آموزش و پرورش (سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶). تهران: وزارت آموزش و پرورش - دفتر آمار، برنامه ریزی و بودجه.

۷. شعبی، سعید و رحیمی، علی، ۱۳۹۸، آسیب شناسی سیاست ها و روش های تامین منابع مالی در آموزش و پرورش، ششمین همایش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی در ایران، تهران، <https://civilica.com/doc/913939>

۸. محمدی، لیلا، ۱۳۹۷، آسیب شناسی و چالش های تامین منابع مالی آموزش و پرورش، اولین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی، همدان، <https://civilica.com/doc/904246>

۹. آفندی، نازیلا و پرکاوش، طاهر، ۱۳۹۶، مدیریت تامین منابع مالی و ریسک در آموزش و پرورش، سومین کنفرانس بین المللی مدیریت، حسابداری و اقتصاد دانش بنیان با تاکید بر اقتصاد مقاومتی، تهران، <https://civilica.com/doc/693696>

10. Aga Khan Foundation team. (2007). *Non-state providers and public-private-community partnerships in education. prepared for Global Monitoring Report 2008. Education for All by 2015: will we make it? Retrieved From [http://: www. worldbank. Org](http://www.worldbank.org)*

11. Asian Development Bank. (2006). *Facilitating public-private partnership for accelerated infrastructure development in india. Regional Workshops Of Chief Secretaries On Public-Private Partnership. Retrived From [http://: http://www.adb.org/ publications](http://www.adb.org/publications).*

12. Larocque, N. (2008). *Public-private partnership in basic education: an international*

13. Lee, I-F. (2010). *Global and local trends for governance and planning in early childhood education and care: Effects of preschool vouchers. In G. S. Cannella & L. D. Soto, Childhoods: A handbook (pp. 131-144). New York, NY: Peter Lang.*

14. Pérez, M. S. (2009). *Discourses of power surrounding young children, charter schools, and public education in New Orleans post-Katrina (Unpublished doctoral dissertation). Arizona State University.*

15. Ravitch, D. (2010). *The death and life of the great American school system: How testing and choice are undermining education. New York, NY: Basic Books.*



16. Pauline Dixon , Anna J. Egalite , Steve Humble , Patrick J. Wolf , 2019, *Experimental results from a four-year targeted education voucher program in the slums of Delhi, India*, *World Development*, Volume 124, December 2019, 104644. review,cfbt education trust. Retrieved from <http://: Www. Cfbt. Com>.
17. Sosale, S. (2000). *Trends in private sector development in world bank education projects, the world bank*. Retrieved from: [Www. Worldbank. Org](http://: Www. Worldbank. Org).
18. United Nations. (2005). *Progress towards the millennium development goals, 1990–2005*. Retrieved 13 june,2012. from <http://mdgs. un. org/unsd/mdg/Host>.
19. World Bank (2005). *Private Sector Development In Education*. Available at: www.worldbank.org/edinvest